

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän alueellinen opintolainan hyvityskokeilu 2026-2028

Kunnanhallitus 01.09.2025
162/00.04.01/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja

Pohjois-Lapin alueyhteistyön yhtymähallitus päätti 2.7.2025 § 30 käynnistää alueellisen opintolainan hyvityskokeilun ja viedä sen edelleen jäsenkuntien päätettäväksi.

Pohjois-Lapin alueellinen opintolainan hyvityskokeilu on tarkoitus toteuttaa määräaikaisena vuosina 2026-2028. Kokeilusäännöksille tulee asettaa voimassaolorajoitus siten, että ne ovat voimassa vain kokeiluun tarvittavan lyhyen ajan. Toisaalta on katsottu, ettei kokeilun toteuttamiseksi saa asettaa niin lyhyeksi, ettei kokeilun avulla kyetä tosiasiasa saavuttamaan riittäviä tuloksia.

Täysimääräinen hyvitys voi olla enintään 5800 euroa/hakija kolmen vuoden aikana. Kaikki henkilöt, joilla on opintolainaa, asuvat ja työllistyvät Inarin, Utsjoen tai Sodankylän kuntaan, ovat oikeutettuja opintolainahyvitykseen ja täyttävät kuntien asettamat muut ehdot. Maksu on saajalleen veronalaista tuloa.

Ohessa on pöytäkirjanote yhtymähallituksen päätöksestä, selvitys opintolainahyvityksestä, suunnitellut ohjeet sekä esimerkkilaskelma kustannuksista. Ohjeista puuttuu edelleen merkittäviä linjauksia mm. sen suhteen, kenellä on oikeus saada hyvitystä.

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä ja Meri-Lapin Kehittämiskeskus ry jättivät huhtikuun puoliväliriiheen esityksen alueellisesta opintolainahyvityksestä. Hanke ei edennyt puoliväliriihessä eikä ole nähtävissä, että sitä toimeenpantaisiin myöskään osana Pohjoisen ohjelman toteutusta.

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä on valmistellut opintolainan hyvityskokeilua yhteistyössä Pohjois- ja Itä-Lapin työllisyysaluepäällikön kanssa kevään 2025 aikana. Valmistelussa on hyödynnetty myös Itä-Suomen yliopiston aiemmin tekemää selvitystyötä ja Norjan valtionhallinnon vastaavaa mallia.

Mikäli kunta lähtee kokeiluun mukaan, tulee talousarvioon 2026 ja talous- ja toimintasuunnitelmaan 2026-2028 varata tarvittava määräraha. Määrärahan tarpeesta ei ole saatu arviota Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky:ltä. Plakyn tulee tehdä arvio tulevista kustannuksista ja määriteltävä myöntämisen ehdot yhteistyössä kuntien kanssa.

Toiminnanjohtaja Reija Viinanen tulee kuultavaksi kokoukseen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. osallistua Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky:n alueelliseen opintolainan hyvityskokeiluun ja varaa siihen tarvittavan määrärahan talousarvioon vuodelle 2026 ja talous- ja toimintasuunnitelmaan vuosille 2026-2028

2. edellyttää Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky:ää toimittamaan arvion kokeilun aiheuttamista kustannuksista 30.9.2025 mennessä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös